

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/279/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314209246
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314209246.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Luna, Brezno, Fraňa Kráľa 23, stredisko Špecializované zariadenie Kotva, Brezno, Predné Halny 39, IČO 00 632 864 proti odporcovi Y. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., O. I. XX zast. kolíznym opatrovníkom Mesto Brezno o zaplatenie 611,16 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 44,89 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a.

III. Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia 611,16 Eur na tom základe, že navrhovateľovi vznikli pohľadávky zo Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby č. XX/XXXX-X uzavretej podľa VZN BBSK č. 11/2009 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK (ďalej len "zmluva") medzi špecializovaným zariadením Kotva ako poskytovateľom a odporcom ako prijímateľom. Predmetom zmluvy bol záväzok poskytovateľa poskytovať pre prijímateľa sociálnu službu na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu vydaného príslušným samosprávnym orgánom a úprava práv a povinností zmluvných strán podľa zákona o sociálnych službách. Odporca sa zaviazal prijať sociálnu službu, platiť za ňu úhradu podľa čl. VI a dodržiavať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a zo zákona. K zmluve boli vypracované dodatky, keď Dodatkom č. X/XXXX došlo k prechodu právnej subjektivity, Dodatkom č. X/XXXX došlo k zmene v dôsledku zmeny výšky sumy životného minima, Dodatkom č. X/XXXX k zmene v stanovení čiastočnej výšky úhrady a pohľadávky za poskytované služby, Dodatkom č. X/XXXX k zmene v dôsledku zmeny výšky dôchodku, Dodatkom č. X/XXXX k zmene v dôsledku zmeny sumy životného minima, Dodatkom č. X/XXXX k zmene v dôsledku všeobecne záväzného nariadenia BBSK č. 20/2012, Dodatkom č. X/XXXX k zmene v dôsledku zmeny výšky sumy životného minima, Dodatkom č. X/XXXX k zmene opatrovníka odporcu. Nová zmluva o poskytovaní sociálnej služby č. XX/XXXX zrušila predchádzajúcu zmluvu spolu s dodatkami. K tejto zmluve bol vydaný Dodatok č. X/XXXX z dôvodu platnosti dodatku č. 2 k VZN BBSK č. 20/2012. Do dňa podania návrhu na súd odporca neuhradil pohľadávku vo výške 611,16 Eur, preto sa navrhovateľ domáhal tohto nároku súdnou cestou.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporca bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 8Nc/1476/90 zo dňa 25.09.1991 pozbavený spôsobilosti na právne úkony a uznesením Okresného súdu

Brezno č.k. 8Ps/4/2014-10 zo dňa 11.03.2014 mu bola za opatrovníka ustanovená Mgr. Janka Hrušková, ktorá je zamestnankyňou navrhovateľa, súd uznesením č.k. 8Ps/29/2014-23 zo dňa 29.04.2015 ustanovil odporcovi kolízneho opatrovníka Mesto Brezno na jeho zastupovanie v tomto konaní.

Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k návrhu žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že v čl. VI zmluvy, ktorý upravuje úhradu za poskytované služby a spôsob jej platenia je v bode 1. dojednaná výška úhrady za tieto služby, ktorá je určená kalkulačným listom, v bode 6. sa určuje suma nezaplatennej úhrady. V bode 7. sa dojednáva, že suma nezaplatennej úhrady je pohľadávkou poskytovateľa, ktorá sa po úmrtí prijímateľa uplatňuje v dedičskom konaní. Z toho je zrejmé, že odporca už pri uzavretí zmluvy nemal ako prijímateľ sociálnej služby dostatočný príjem, čo vyplýva aj z kalkulačných listov, kedy po dobu platnosti v znení dodatkov č. 1 a 2 bolo uvedené, že úhrada bude platená aj z úspor odporcu na vkladnej knižke. Kalkulačný list k Dodatku č. X už uvádza, že príjem odporcu nie je postačujúci a nevlastní žiadny majetok. Aj v zmysle novej zmluvy, kde došlo k zmene znenia ohľadom sumy nezaplatennej úhrady je situácia rovnaká, odporca nenadobudol žiadny majetok, jeho situácia sa nezmenila. Vzhľadom na to mal navrhovateľ postupovať v súlade s dojednaniami zmluvy a pohľadávku si uplatniť spôsobom uvedeným v zmluve, keď nastanú podmienky.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval vo veci bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi obsiahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/279/2014, a to návrhom na začatie konania, zmluvou o poskytovaní sociálnej služby č. XX/XXXX-X, kalkulačnými listami, dodatkami č. X až X, zmluvou o poskytovaní sociálnej služby č. XX/XXXX a dodatkom č. X k tejto zmluve, uznesením č.k. 8Ps/29/2014-23, prehľadom pohľadávok a návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení účinnom do 31.12.2013), prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z., verejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

Podľa 72 ods. 8 veta prvá zákona č. 448/2008 Z.z., prijímateľ sociálnej služby uvedenej v § 31 a 34 až 41 je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.

Podľa § 73 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2013), po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 73 ods. 2 veta prvá zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom od 01.01.2014), Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa § 73 ods. 7 zákona č. 448/2008 Z.z., prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší, ako sú sumy ustanovené v odsekoch 1 až 5 a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za sociálnu službu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 73 ods. 13 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2013), ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Podľa § 73 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. (v znení účinnom od 01.01.2014), ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani zaopatreným plnoletým deťom alebo rodičom, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že dňa 01.09.2010 bola medzi navrhovateľom a odporcom uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby, na základe ktorej boli odporcovi poskytované sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytované sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek typu špecializované zariadenie. Sociálna služba sa poskytovala pobytovou formou ako celoročná, na neurčitý čas so začatím poskytovania od 01.09.2010.

V čl. VI. bod 1 zmluvy je uvedené, že služby sa poskytujú za úhradu 281,94 Eur mesačne na základe kalkulačného listu, ktorý je prílohou zmluvy. V čl. VI. bod 6 je uvedené, že suma nezaplatenej úhrady je vo výške 0,-Eur mesačne.

Dodatkom č. X/XXXX došlo k zmene výšky úhrady na sumu 298,44 Eur mesačne s tým, že výška nezaplatenej úhrady bola naďalej 0,-Eur. Zároveň bol zmenený čl. VI. bod 7 na znenie, podľa ktorého ak prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť, je pohľadávkou poskytovateľa sociálnej služby a uplatňuje sa v konaní o dedičstve.

Počnúc dodatkom č. X/XXXX bola odporcovi stanovená výška nezaplatenej mesačnej úhrady na sumu 20,61 Eur mesačne z dôvodu, že už nevlastnil žiadny majetok a jeho príjem nebol dostačujúci na pokrytie stanovenej úhrady za služby.

Výška nezaplatenej mesačnej úhrady sa menila aj dodatkami č. X/XXXX, X/XXXX a X/XXXX. Za obdobie od 11/2011 do 06/2014 bol vypracovaný prehľad pohľadávok, kde celková nezaplatená úhrada za rok 2011 predstavovala sumu 20,61 Eur, za rok 2012 sumu 213,16 Eur, za rok 2013 sumu 245,90 Eur a za 6 prvých šesť mesiacov roka 2014 sumu 86,60 Eur, spolu sumu 566,27 Eur.

Dňa XX.XX.XXXX bola medzi navrhovateľom a odporcom uzavretá nová zmluva o poskytovaní sociálnej služby č. XX/XXXX, na základe ktorej sú odporcovi poskytované sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytované sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek typu špecializované zariadenie. Sociálna služba sa poskytuje pobytovou formou ako celoročná, na neurčitý čas so začatím poskytovania od 01.07.2014. V čl. 6 zmluvy je upravená situácia, keď príjemca služby nemá dostatočný príjem a vzniká mu nedoplatok - nezaplatená úhrada. Suma tejto úhrady sa podľa § 73 ods. 12 zákona o sociálnych službách stáva pohľadávkou poskytovateľa, ktorú bude vymáhať najneskôr v dedičskom konaní. Výška záväzku závisí od počtu dní v danom mesiaci, pri 31 dňovom mesiaci je to 3,76 Eur, pri 30 dňovom mesiaci je to 13,71 Eur. Rovnaké znenie zachoval aj Dodatok č. X/XXXX k danej zmluve. Zároveň bola touto zmluvou zrušená zmluva zo dňa 01.09.2010 v znení jej dodatkov.

Za obdobie od 07/2014 do 10/2014 bol vypracovaný prehľad pohľadávok, kde celková nezaplatená úhrada za tieto mesiace predstavovala sumu 44,89 Eur.

Odporca je nemajetný, nemá žijúcich rodičov, je slobodný a nemá ani deti. Jeho priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 344,20 Eur, pričom z tejto sumy mu po zaplatení úhrady za služby musí zostať suma 49,52 Eur. Zvyšok sumy nepokrýva celkovú sumu úhrady za poskytované sociálne služby. Z tohto dôvodu vzniká každý mesiac nedoplatok, ktorého výška sa mení podľa počtu dní v danom mesiaci.

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby ako aj zákon o sociálnych službách reaguje aj na situáciu, ak prijímateľ sociálnej služby nemá dostatočné finančné prostriedky na úhradu poskytovaných služieb. Za sociálne služby môže platiť aj iná osoba, táto povinnosť prechádza postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby, a to na základe zmluvy o platení úhrady za sociálnu službu alebo na základe rozhodnutia obce alebo vyššie územného celku.

Z doložených listinných dokladov je zrejmé, že odporca je nemajetný, jeho jediný príjem predstavuje suma 344,20 Eur mesačne, je slobodný, nemá rodičov ani deti. Nevznikla tu teda povinnosť iných osôb na uhrádzanie mesačného nedoplatku. Zároveň má súd za to, že nie sú splnené ani podmienky na uplatnenie predmetného nároku v tomto konaní podľa zmluvy č. XX/XXXX-X, ktorá platila do 30.06.2014 vzhľadom na skutočnosť, že ako zákon, tak aj zmluva ustanovovali, že tento nedoplatok je pohľadávkou, ktorá sa v prípade, ak príjemca služby zomrie uplatňuje v dedičskom konaní. Predmetnú pohľadávku, ktorá vzniká tak môže navrhovateľ uplatňovať až po úmrtí odporcu ako prijímateľa služby, a to v dedičskom konaní. Z týchto dôvodov súd návrh v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal zaplatenia nezaplatenej úhrady za mesiace 11/2011 až 06/2014 vo výške 566,27 Eur zamietol.

Pokiaľ ide o nezaplatené sumy úhrady za mesiace 07/2014 až 10/2014 vo výške 44,89 Eur, v tejto časti súd návrhu vyhovel. Podľa novej zmluvy č. XX/XXXX aj novelizovaného znenia zákonného ustanovenia v zákone o sociálnych službách v prípade sumy nezaplatenej časti úhrady podľa § 73 ods. 12 ide o pohľadávku poskytovateľa služieb, ktorá sa uplatňuje najneskôr v dedičskom konaní. V súčasnosti už nie je možnosť domáhania sa uplatnenia dlžnej sumy viazaná až na úmrtie príjemcu dávky, preto je možné uplatniť si takúto pohľadávku kedykoľvek po jej vzniku, teda už aj za života odporcu. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že odporca je naďalej nemajetný a jeho príjem je nepostačujúci na úhradu poskytovaných služieb.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca bol v konaní v prevažnej časti úspešný, ale náhradu trov konania si neuplatnil a zo spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú, preto mu ju súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 OSP, musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a OSP),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).